

Bruselj, 5. marec 2021
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0227(COD)

6789/20
ADD 1

TELECOM 35	CYBER 38
AUDIO 13	JAI 236
CULT 19	DIGIT 19
EDUC 100	DATAPROTECT 31
COMPET 121	DAPIX 1
RECH 103	FREMP 22
IND 38	RELEX 212
MI 79	CADREFIN 32
ESPACE 12	CODEC 179

OSNUTEK UTEMELJITVE SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa
Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240
– osnutek utemeljitve Sveta

I. UVOD

1. Komisija je 6. junija 2018 v sklopu predlogov v zvezi z večletnim finančnim okvirom (v nadaljnjem besedilu: VFO) kot del poglavja „Enotni trg, inovacije in digitalno“ sprejela predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za digitalno Evropo za obdobje 2021–2027¹.
2. V Evropskem parlamentu je bil za pristojni odbor izbran Odbor za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE). Odbor je o svojem osnutku poročila glasoval 21. novembra 2018. Poročilo je bilo nato potrjeno na plenarnem zasedanju 12. decembra 2018².
3. Svet za promet, telekomunikacije in energijo je 4. decembra 2018 sprejel delni splošni pristop³, ki pa ni vključeval nekaterih elementov, zlasti določb s proračunskimi posledicami ali horizontalnih določb oz. določb v zvezi z razpravami, ki zadevajo druge zakonodajne predloge in še potekajo v drugih pripravljalnih telesih Sveta. Takšni elementi so bili v besedilu označeni z oglatimi oklepaji.
4. Evropski ekonomsko-socialni odbor je svoje mnenje sprejel 17. oktobra 2018⁴.
5. Evropski odbor regij je svoje mnenje sprejel 5. decembra 2018⁵.
6. Predsedstvo je 8. februarja 2019 Coreper zaprosilo za mandat⁶, da se lahko začne pogajati z Evropskim parlamentom. Na podlagi trialoga, ki je potekal 13. februarja 2019 v Strasbourgu, je bilo med sozakonodajalcema doseženo skupno razumevanje v zvezi z uredbo o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa za obdobje 2021–2027. Skupno razumevanje ni vključevalo tistih elementov besedila, ki so bili v oglatih oklepajih.

¹ Dok. 10167/18 + ADD 1.

² P8_TA(2018)0521.

³ Dok. 14488/18 REV 1.

⁴ EESC 2018/03902.

⁵ COR 2018/03951.

⁶ Dok. 5989/19 COR 1.

7. Odbor stalnih predstavnikov je 13. marca 2019 potrdil skupno razumevanje, doseženo na trialogu, in dodal, da se bo delo z Evropskim parlamentom nadaljevalo, ko bo Svet imel mandat v zvezi z vsemi elementi predloga.
8. Evropski parlament je na podlagi skupnega razumevanja 17. aprila 2019 sprejel stališče v prvi obravnavi⁷.
9. Evropski svet je v sklepih z dne 21. julija 2020⁸ podal politične smernice za vse zadeve, povezane z VFO. Odbor stalnih predstavnikov je v luči tega 7. oktobra 2020 predsedstvu dal mandat⁹, naj z Evropskim parlamentom nadaljujeta pogajanja, da bi dosegla dogovor o celotnem besedilu.
10. Drugi trialog je potekal virtualno 14. decembra 2020. Ob tej priložnosti sta Svet in Evropski parlament dosegla začasni dogovor o vseh do tedaj nerešenih vprašanjih.
11. Odbor stalnih predstavnikov je 18. decembra 2020 potrdil zadevno končno kompromisno besedilo z namenom sklenitve dogovora¹⁰.
12. Odbor ITRE v sklopu Evropskega parlamenta je 14. januarja 2021 to končno kompromisno besedilo tudi potrdil. Predsednik odbora ITRE je predsedniku Odbora stalnih predstavnikov poslal pismo, v katerem je navedel, da bo, če bo Svet Evropskemu parlamentu po pravnolingvističnem pregledu uradno poslal svoje stališče, kakor je bilo dogovorjeno na trialogih, na plenarnem zasedanju priporočil, da Evropski parlament stališče Sveta v prvi obravnavi brez sprememb sprejme v drugi obravnavi.

⁷ P8_TA-PROV(2019)0403.

⁸ Dok. 00010/20.

⁹ Dok. 11293/20.

¹⁰ Dok. 13835/20.

II. CILJ

13. Splošni cilj predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za digitalno Evropo za obdobje 2021–2027 je vzpostaviti instrument financiranja, da bi z okrepitvijo digitalnih zmogljivosti EU na petih ključnih področjih (t. i. „specifičnih ciljih“) – ki so: visokozmogljivostno računalništvo, umetna inteligenca, kibernetska varnost in zaupanje, napredne digitalne veščine ter uvajanje, optimalna uporaba digitalnih zmogljivosti in interoperabilnost – čim bolj povečali koristi digitalne preobrazbe za državljane in državljanke EU ter njena podjetja in javne uprave.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

Splošne ugotovitve

14. V iskanju dogovora o uredbi sta Svet in Evropski parlament opravila pogajanja, da bi na podlagi stališča Sveta v prvi obravnavi, ki bi ga kot takega Evropski parlament lahko odobril, sklenila dogovor v drugi obravnavi. Besedilo stališča Sveta v prvi obravnavi v celoti odraža kompromis, ki sta ga dosegla sozakonodajalca.
15. Svet se strinja s cilji in načeli iz stališča Evropskega parlamenta v prvi obravnavi in podpira strukturo programa, ki bo prispevala k doseganju teh ciljev.
16. *Inovacijska digitalna stičišča*: Svet se strinja s stališčem Evropskega parlamenta v prvi obravnavi, da bi bilo treba inovacijska digitalna stičišča vzpostaviti z odprtim in konkurenčnim postopkom.

17. *Varnostne omejitve*: Svet v zvezi s sodelovanjem pri ukrepih v okviru umetne inteligence in visokozmogljivostnega računalništva podpira stališče Evropskega parlamenta v prvi obravnavi glede varnostnih omejitev. Strinja se, da je mogoče v programih dela določiti, da lahko subjekti, ki jih nadzorujejo tretje države, pri ukrepih v okviru teh dveh specifičnih ciljev sodelujejo le, če izpolnjujejo pogoje v zvezi z varnostjo, določene v zadevnem programu dela.
18. *Etika*: Svet soglaša s stališčem Evropskega parlamenta v prvi obravnavi glede pogojev, povezanih z etičnimi vprašanji za specifični cilj „umetna inteligenca“. Zanj je tudi pomembno zagotoviti, da se pri različnih ukrepih v okviru tega cilja upoštevajo etična načela, zato se strinja, da se vključijo podrobnejše določbe o etiki, med drugim zlasti možnost, da Komisija opravi etična preverjanja, in možnost, da se financiranje začasno prekine, zmanjša ali ustavi.
19. *Dopolnitev nepovratnih sredstev*: Svet se strinja s stališčem Evropskega parlamenta v prvi obravnavi, da lahko nepovratna sredstva v okviru programa Digitalna Evropa brez poseganja v načelo sofinanciranja krijejo do 100 % upravičenih stroškov.

Posebna opažanja

20. V nadaljevanju so navedena vprašanja, o katerih sta sozakonodajalca na zadnjem trialogu 14. decembra 2020 uspela doseči kompromis.
21. *Dodelitev proračunskih sredstev specifičnim ciljem*: Sozakonodajalca sta se dogovorila, da se porazdelitev proračuna, namenjenega za program, med pet specifičnih ciljev prilagodi tako, da se znesek za posamezen cilj zmanjša za enak odstotek (17,47 %) kot skupni proračun programa. To omogoča ohranitev ponderiranja in uravnoteženost prvotnega predloga.

22. *Trajanje programa:* Sozakonodajalca se strinjata glede trajanja programa Digitalna Evropa. V skladu s členom 1 se program vzpostavi za obdobje, ki sovпада s trajanjem VFO 2021–2027.
23. *Programi dela:* Sozakonodajalca sta se dogovorila, da se v besedilu ohranijo določbe, ki zadevajo uporabo izvedbenih aktov za sprejemanje programov dela v zvezi z ukrepi v okviru neposrednega upravljanja. Obenem je bilo dogovorjeno, da se te določbe kombinirajo s spremembami, s katerimi bo dodatno zagotovljeno, da bo vsebina prihodnjih programov dela trdno slonela na členih 4 do 8 uredbe, pri čemer se bodo splošne smernice iz Priloge I uporabljale ves čas trajanja programa. Poleg tega sta se sozakonodajalca dogovorila, da se za posodobitev Priloge I predvidi možnost uporabe delegiranih aktov.
24. *Sodelovanje tretjih držav:* Sozakonodajalca sta se dogovorila, da se v uredbo vključi koncept „delne pridružitve“, tj. da se tretje države lahko pridružijo omejenemu številu specifičnih ciljev, ki naj bi se uresničevali v sklopu programa Digitalna Evropa.

IV. **ZAKLJUČEK**

25. Stališče Sveta v prvi obravnavi glede uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa za obdobje 2021–2027 povsem odraža kompromis, ki so ga ob pomoči Komisije v pogajanjih dosegli predstavniki Sveta in Evropskega parlamenta.
26. Odbor stalnih predstavnikov naj zato predlaga, da Svet:
- potrdi to utemeljitev Sveta glede njegovega stališča v prvi obravnavi in
 - jo pošlje Evropskemu parlamentu.

27. Potem ko bo Evropski parlament sprejel svoje stališče v drugi obravnavi, pri čemer bo brez sprememb odobril stališče Sveta, bo uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa za obdobje 2021–2027 začela veljati na dan objave v Uradnem listu EU.
-